

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Обласні державні адміністрації
(за списком)

**Виконавчий орган Київської міської
ради (Київська міська державна
адміністрація)**

Про особливості складання проектів
місцевих бюджетів на 2022 рік

Міністерство фінансів України відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України доводить особливості складання розрахунків до проектів місцевих бюджетів на 2022 рік.

Цілі державної політики щодо державного та місцевих бюджетів на 2022 – 2024 роки визначено відповідно до пріоритетів державної політики, встановлених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року, Національної економічної стратегії на період до 2030 року, інших прогностичних та програмних документів економічного і соціального розвитку.

Проекти місцевих бюджетів на 2022 роки визначаються відповідно до Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки» (далі – Бюджетна декларація) та взятої до відома відповідно до Постанови Верховної Ради України від 15.07.2021 № 1652-ІХ, а також розподілу міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами на 2022 – 2024 роки, врахованих у граничних показниках видатків та надання кредитів державного бюджету до Бюджетної декларації, доведеного листом Мінфіну від 09.06.2021 № 05110-14-6/18181.

Бюджетну декларацію для загального користування розміщено на офіційному сайті Міністерства фінансів України у розділі «Діяльність» рубрики

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 10.11.2020 12:52:22 по 10.11.2022 12:52:22

Міністерство фінансів України

05110-14-6/25339 від 12.08.2021

«Бюджетна політика» підрубрики «Бюджет» у вкладці «Державний бюджет» (посилання: <https://www.mof.gov.ua/uk/state-budget>).

Складання проектів місцевих бюджетів на 2022 рік має здійснюватися з дотриманням вимог Бюджетного та Податкового кодексів України, з урахуванням прийнятих законодавчих змін.

Відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) проект місцевого бюджету на 2022 рік має ґрунтуватися на показниках, визначених у прогнозі місцевого бюджету, схваленому у 2021 році.

У проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» буде передбачено обсяги міжбюджетних трансфертів для бюджетів 1 463 місцевих бюджетів, а саме:

- 24 обласні бюджети та бюджет міста Києва;
- 1 438 бюджетів територіальних громад.

Під час планування дохідної частини місцевого бюджету на 2022 рік у частині податкових і неподаткових надходжень та інших доходів доцільно керуватися:

1) основними прогнозними макропоказниками економічного і соціального розвитку України на 2022 – 2024 роки, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586, та визначеними Бюджетною декларацією:

Основні макропоказники економічного і соціального розвитку України у 2020 – 2024 роках

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
	Звіт	Очікуване	Прогноз		
Валовий внутрішній продукт: номінальний, млрд грн	4 194,1	4 808,5	5 368,7	5 993,9	6 651,0
у відсотках до попереднього року	96,0	104,1	103,8	104,7	105,0
Індекс споживчих цін (ІСЦ): грудень до грудня попереднього року, відсотки	105,0	108,9	106,2	105,3	105,0
Індекс цін виробників (ІЦВ): грудень до грудня попереднього року, відсотки	114,5	117,0	107,8	106,2	105,7
Рівень безробіття населення у віці 15 –70 років за методологією Міжнародної організації праці, відсотків до робочої сили відповідного віку	9,5	9,2	8,5	8,0	7,8
Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн доларів США	-1 790	-6 244	-8 595	-10 623	-12 096
Експорт товарів та послуг: млн доларів США	60 673	65 983	70 286	75 686	81 668
у відсотках до попереднього року	95,5	108,8	106,5	107,7	107,9
Імпорт товарів та послуг: млн доларів США	62 463	72 227	78 881	86 309	93 764
у відсотках до попереднього року	82,1	115,6	109,2	109,4	108,6

<i>Припущення прогнозу:</i>					
Облікова ставка Національного банку України, відсотків річних на кінець періоду	6,0	7,5	7,0	5,5	5,2
Обмінний курс гривні до долара США, гривень за долар США в середньому за період	27,0	28,0	28,6	28,8	29,2
на кінець періоду	28,3	28,6 [±1]	28,7 [±1]	28,9 [±1]	29,4[±1]

Джерело: Держстат, Національний банк, очікування та прогноз Мінекономіки;

2) нормами Бюджетного та Податкового кодексів України, рішеннями органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та зборів, ураховуючи при цьому чинні ставки оподаткування та нормативи зарахування загальнодержавних податків до відповідних місцевих бюджетів та індексацію ставок окремих із них.

Пояснювальна записка до оцінки доходів місцевих бюджетів на 2022 рік додається.

Прогнозування показників дохідної частини (без урахування міжбюджетних трансфертів) місцевих бюджетів на 2023 – 2024 роки здійснено на основі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586, із застосування чинних норм Бюджетного та Податкового кодексів України, динаміки бази оподаткування, ефективності податкового адміністрування та аналізу виконання бюджету у попередніх і поточному бюджетних періодах.

У цілому, показник доходів місцевих бюджетів обраховано:

- на 2023 рік у сумі 456,4 млрд грн, у тому числі:
- загальний фонд – 430,9 млрд грн;
- спеціальний фонд – 25,5 млрд гривень.

Прогнозний показник на 2023 рік порівняно з прогнозним показником на 2022 рік (412,5 млрд грн) збільшено на 44,0 млрд грн, або на 10,7%;

- на 2024 рік у сумі 507,9 млрд грн, у тому числі:
- загальний фонд – 481,7 млрд грн;
- спеціальний фонд – 26,2 млрд гривень.

Прогнозний показник на 2024 рік порівняно з прогнозним показником на 2023 рік збільшено на 51,5 млрд грн, або на 11,3%.

Розрахунок за основними податками проводився таким чином:

– податок та збір на доходи фізичних осіб – розраховані у програмному середовищі Eviews10 та базуються на використанні залежностей, що виявлені методами регресійного аналізу, між фактичними надходженнями податку та середньою заробітною платою штатних працівників, кількістю працюючих, ставкою податку, а також з урахуванням змін в обліку статистичних показників заробітної плати штатних працівників. Податок на доходи фізичних осіб із доходу у вигляді процентів розраховувався згідно з даними Національного

банку України щодо прогнозного обсягу нарахованих процентів за депозитами фізичних осіб;

– податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності – визначено з урахуванням очікуваних та прогнозних макроекономічних показників, а саме прибутку прибуткових підприємств, законодавчо встановлених ставок оподаткування, термінів нарахування та сплати податкових зобов'язань, динаміки фактично задекларованих та сплачених сум податку на прибуток підприємств за попередні звітні періоди;

– рентну плату розраховано виходячи із прогнозних обсягів видобутку корисних копалин, вартості обсягів видобутих корисних копалин (мінеральної сировини), макроекономічних показників, зокрема індексу промислової продукції у добувній промисловості і розроблені кар'єрів, середньорічної світової ціни на залізні руди, середньорічної ціни на нафту марки Brent та імпортованого природного газу, законодавчо встановлених ставок оподаткування;

– акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів визначено по діючому законодавству з урахуванням прогнозних обсягів реалізації та споживання підакцизних товарів.

Інші доходи визначалися на підставі динаміки фактичних надходжень протягом минулих та поточного років із урахуванням макроекономічних показників, а також за прогнозними даними центральних та інших органів виконавчої влади.

Звертаємо увагу, що прогнозні показники дохідної частини місцевих бюджетів на 2022 – 2024 роки є не остаточними та можуть змінитися.

Під час розрахунку проектів місцевих бюджетів на 2022 рік та граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету необхідно враховувати основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку, що впливають на видаткову частину місцевого бюджету, підвищення розмірів державних соціальних стандартів, прийнятих рішень місцевих рад щодо надання трансфертів та укладених договорів тощо.

Під час складання видаткової частини проекту місцевого бюджету на 2022 рік насамперед має бути враховано потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати і на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ і послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Прожитковий мінімум на 2022 – 2024 роки становитиме:

Показник	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня
Прожитковий мінімум, грн: на одну особу	2 393	2 508	2 589	2 589	2 713	2 778	2 778	2 911	2 972
для дітей віком до 6 років	2 100	2 201	2 272	2 272	2 381	2 438	2 438	2 555	2 609
для дітей віком від 6 до 18 років	2 618	2 744	2 833	2 833	2 969	3 040	3 040	3 186	3 253
для працездатних осіб	2 481	2 600	2 684	2 684	2 813	2 880	2 880	3 018	3 082
для осіб, які втратили працездатність	1 934	2 027	2 093	2 093	2 193	2 246	2 246	2 354	2 403

Мінімальна зарплата та соціальні стандарти:

Показник	Мінімальна заробітна плата		Посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки	
	грн	темпи приросту, %	грн	темпи приросту, %
з 01 січня 2022 року	6 500		2 893	
з 01 жовтня 2022 року	6 700	3,1	2 982	3,1
з 01 січня 2023 року	7 176	7,1	3 193	7,1
з 01 січня 2024 року	7 665	6,8	3 411	6,8

Для врахування гендерних аспектів під час формування місцевих бюджетів необхідно використовувати Методичні рекомендації щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1, а також керуватися нормативно-правовими актами, які регулюють питання гендерної рівності, та іншими документами, які, зокрема, містять інформацію про зобов'язання України з цих питань.

Згідно з Методичними рекомендаціями, гендерно орієнтований підхід передбачає, що головний розпорядник прагне врахувати гендерні аспекти під час визначення обсягу та якості усіх публічних послуг, що надаються в межах бюджетної програми.

Це дозволяє не лише скоротити вже наявні негативні тенденції, а й дозволяє запобігти їх виникненню, забезпечити існуючі гендерні потреби та інтереси як отримувачів, так надавачів публічних послуг.

Наразі рекомендуємо головним розпорядникам розглядати включення гендерних аспектів до характеристик бюджетних програм шляхом визначення завдань бюджетної програми та відповідних результативних показників продукту та якості.

Під час врахування гендерних аспектів у бюджетних запитах головні розпорядники коштів місцевих бюджетів мають керуватися нормативно-правовими актами та іншими документами, які містять інформацію про гендерну рівність.

Крім того, під час складання проектів місцевих бюджетів слід керуватися:

- наказом Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію» (зі змінами);
- наказом Міністерства фінансів України від 17.07.2015 № 648 «Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.08.2015 за № 957/27402 (зі змінами);
- наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2017 № 793 «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету» (зі змінами);
- наказом Міністерства фінансів України від 03.08.2018 № 668 «Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.08.2018 за № 953/32405 (зі змінами);
- іншими нормативно-правовими актами, які застосовуються під час складання проекту місцевого бюджету.

Разом з тим слід зазначити, що не пізніше ніж через три робочих дні після подання відповідній місцевій раді проекту рішення про місцевий бюджет головні розпорядники коштів місцевих бюджетів розміщують бюджетні запити на своїх офіційних сайтах або оприлюднюють їх в інший спосіб згідно з вимогами статті 28 Бюджетного кодексу України.

Також повідомляємо, що з урахуванням численних звернень місцевих фінансових органів щодо необхідності законодавчого врегулювання окремих проблемних питань планування та виконання місцевих бюджетів, створення умов для підвищення рівня контролю за дотриманням бюджетного законодавства органами місцевого самоврядування, а також з метою удосконалення нормативно-правової основи бюджетного процесу на місцевому рівні Мінфін підготував пропозиції змін до Кодексу. На сьогодні проект змін надіслано зацікавленим органам для розгляду, та, у разі необхідності, надання пропозицій і зауважень.

Щодо міжбюджетних трансфертів зазначаємо, що їх обсяг на 2022 – 2024 роки та розподіл між місцевими бюджетами будуть надіслані додатково після отримання бюджетних запитів від головних розпорядників коштів державного бюджету разом з аналітичними даними та розрахунками з обґрунтуваннями особливостей міжбюджетних відносин на 2022 рік на адресу департаментів фінансів обласних та Київської міської державних адміністрацій.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюватиметься відповідно до положень статей 98 – 100, пункту 24² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу, а саме для:

- 24 обласних бюджетів;
- 1 438 бюджетів територіальних громад.

Розрахунки горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2022 рік та прогнозні показники середнього рівня надходжень податку на доходи фізичних осіб і податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки на одного жителя на 2022 рік для розрахунку горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів на 2022 – 2024 роки будуть надіслані на адресу департаментів фінансів обласних державних адміністрацій після отримання вихідних даних від центральних органів виконавчої влади та здійснення коригування надходжень податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб відповідно до статті 100 Бюджетного кодексу України, надісланого фінансовими органами та підтвердженого органами стягнення.

Також протягом 2022 – 2024 років держава продовжуватиме надавати підтримку для реалізації інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку за рахунок державного фонду регіонального розвитку. З цією метою в показниках граничних обсягів видатків та надання кредитів загального фонду державного бюджету для Міністерства розвитку громад та територій України враховано відповідні кошти з урахуванням вимог частини першої статті 24¹ Бюджетного кодексу України.

Просимо довести цей лист до районних державних адміністрацій та виконавчих органів відповідних місцевих рад для керівництва в роботі під час складання проектів їх бюджетів на 2022 рік.

Крім того, просимо обласні державні адміністрації сприяти в забезпеченні належної організації бюджетного процесу та за можливості надавати необхідну практичну та методичну допомогу виконавчим органам місцевих рад.

Водночас повідомляємо, що Міністерство фінансів України планує у серпні 2021 року провести вебнараду з обговорення питань формування місцевих бюджетів та показників міжбюджетних трансфертів на 2022 рік, для участі у якій просимо делегувати директорів департаментів фінансів, або осіб, які виконують їх обов'язки. Про час проведення наради та порядок денний буде додатково повідомлено департаменти фінансів обласних та Київської міської державних адміністрацій.

Додаток: на 11 арк. в 1 прим.

В. о. Міністра

Денис УЛЮТІН